

استراتژی توسعه جهانی اتحادیه

بین‌المللی تعاون

از: بروس تودارسون مدیر کل اتحادیه بین‌المللی تعاون

ارائه شده در سومین اجلاس وزراء تعاون، لمبو، سریلانکا، ۲۹ مرداد ۱۳۷۳

مترجم: محمدرضا متوسلی

وزراء محترم - شرکت کنندگان عالی‌مقام:

در سراسر دنیا تنوع زیادی در این ارتباط وجود دارد. تعاونیها در دانمارک و نروژ به خود میبندند که اصلاً قانون تعاونی نداشته و در نتیجه ثبت‌کننده یا وکیلی برای این کار ندارند. سایر نهضت‌های تعاونی از قبیل نهضت‌هایی که در بعضی از کشورهای آسیایی وجود دارند، نیز ممتخرند که تعاونیها بصورت بارز در قوانین اساسی کشورشان به رسمیت شناخته شده‌اند.

در آفریقا تعاونیها وارد فعالیت‌های صادراتی، که قبلاً در انحصار دولت بود، شده‌اند. بنابراین، نقش اتحادیه بین‌المللی تعاون در این راستا توسعه سیستمی که بتوان در سراسر جهان بکار برد نیست بلکه بیشتر تهیه فرآیندی است که بوسیله آن رهبرین دولت و تعاونی بتوانند از تجربیات دیگران بهره برده سپس تصمیم بگیرند چگونه ارتباطی برای کشور آنها بهترین مفهوم را دارد. استنباط ما کم‌کم که کنفرانس‌های وزراء آسیا - اقیانوسیه کمک شایانی در این رابطه داشته و بویژه جالب است که در پیشنهاد اجلاس مشورتی اخیر کوالا لامپور این مورد ذکر شده است. در این زمینه کاری مهم، اتحادیه بین‌المللی تعاون هم از نظر حمایت مالی و هم از نظر تفاهم و تکامل‌نگری مورد همکاری زیاد سازمانهای بین‌المللی و شرکاء توسعه خود قرار گرفته است.

یکصدویست و هفتمین توصیه سازمان بین‌المللی کار یک مرجع اساسی بوده و تداوم کار در جهت اصلاح آن بدون شک منجر به سند مفیدتری در آینده خواهد گردید. در رابطه با ایجاد تفاهم متقابل در گردهمایی مسئولین دولت و تعاونیهای کشاورزی سازمان خواروبار جهانی^(۳) به سازمان منطقه‌ای آسیا - اقیانوسیه اتحادیه بین‌المللی تعاون^(۴) کمک کرده است.

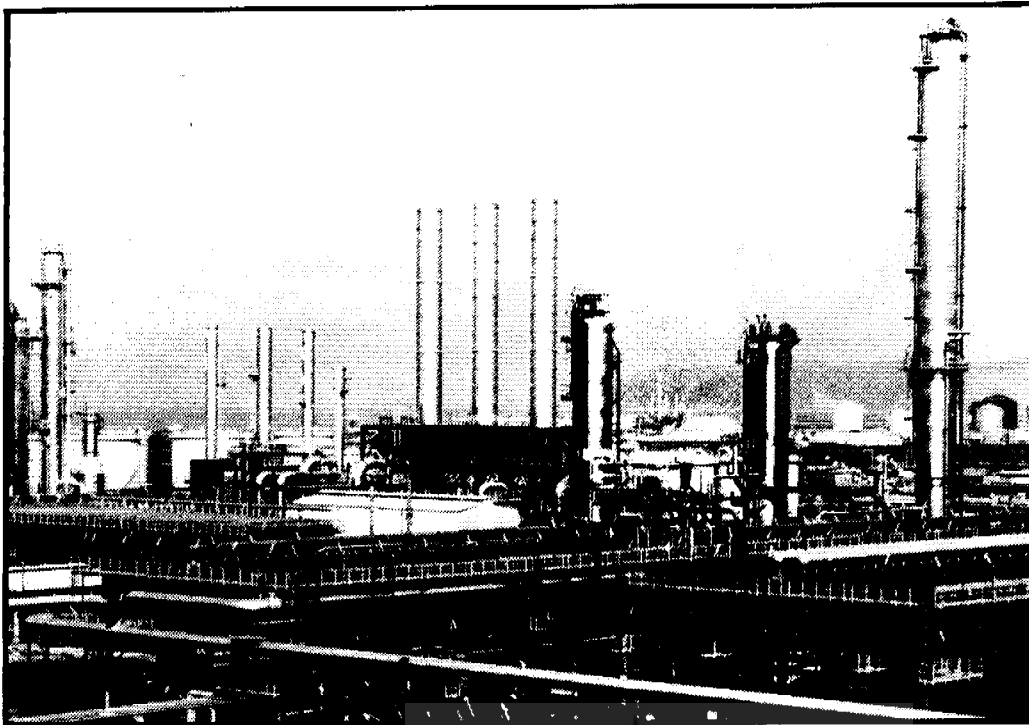
سازمانهای تعاونی که اتحادیه بین‌المللی تعاون بطور نزدیک با آنها

وظیفه امروز اینجانب تشریح استراتژی توسعه جهانی اتحادیه بین‌المللی تعاون است.^(۲) تغییرات حاصله در سطح جهان بر محیط اجتماعی، سیاسی و اقتصادی که تعاونیها امروزه در آن فعالیت دارند بطور زیادی اثر گذاشته است. در آینده تعاونیها باید از یکطرف انتظار مواجه شدن با رقابت بیشتر و حمایت کمتر از دولت و از طرف دیگر آزادی ورود به زمینه‌های جدید فعالیت را داشته باشند.

هنگامیکه اثرات تعدیل ساختاری با روشهای کمک به رنجیدگان همراه نباشد، مسئله فقرزدایی در محیط جهانی حل نشده بلکه موقعیت بدتر میگردد. اگر صحیح باشد که در منطقه آسیا - اقیانوسیه، علیرغم رشد اقتصادی ثبت شده در اکثر کشورها، ۸۰۰ میلیون نفر در فقر زندگی میکنند، ضرورت وجود تعاونیها همچنان بر قوت خود باقی است.

اخیراً در تعاونیها تغییراتی اساسی در شرف تکوین است. تعاونیهای که وضع انحصاری داشتند مواجه با وضع رقابتی، تعاونیهایکه اعضاء را فراموش کرده‌اند روبرو با مشکل تهیه منابع مالی قابل اعتماد، و آنهايک‌ه متکی به حمایت مالی دولتها هستند، مواجه با کاهش منابع مالی خواهند شد. بهمین دلیل، با توجه به شرایط جدید، اتحادیه بین‌المللی تعاون از سال ۱۹۹۰ اجلاس وزراء را در مسیر همکاری مناسب بین دولتها و تعاونیها قرار داده است.

از نظر ما، مفهوم مشارکت خیلی مهم است، زیرا مستلزم رابطه بین واحدهای مستقل میباشد. البته هر کسی مسئولیت دولتها را برای رسیدگی به امور تعاونیهای کشورهای خود، تشخیص میدهد اما امروزه شایسته است که تعاونیها برای تصمیم‌گیری و انتخاب نوع ارتباط مطلوب خود با دولتها آزاد بوده و این ارتباط به نفع اعضاء آنها باشد.

کار میکند، بویژه آنهاییکه در سوئد، ژاپن و کانادا هستند، طرفداران محکم استقلال تعاونی بر اساس تجبیات ملی خودشان میباشند و مطمئن هستند که این تفکر در امور مورد حمایت آنها نفوذ می نماید.

برمی گردیم به اصول تعاون آسه موضوع اصلی مجمع ۱۹۹۵ اتحادیه بین المللی تعاون در منچستر انگلستان میباشد. اولین پیش نویس اصلاحات پیشنهادی اکنون تهیه شده و برای مرور و تجدید نظر به اعضاء اتحادیه بین المللی تعاون فرستاده خواهد شد.

ممکن است تا زمان مجمع منچستر، تغییرات قابل ملاحظه ای در این پیش نویس بوجود آید ولی مایلیم با اطلاع شما برسانم که اضافه شدن هفتمین اصل مبنی بر استقلال تعاونی میباشد، یعنی ایده ای که تعاونیها در رابطه با داد و ستدهای دولت، سرمایه گذاران، شرکاء تجاری و غیره باید همیشه بوسیله اعضاء خود کنترل شوند. اگر این نظر سال دیگر جزء اصول تعاونی شود، نتیجه اجلاس عالی است.

تلاشهای اتحادیه بین المللی تعاون با حمایت زیاد سازمان ملل و دستگاههای تخصصی آن جهت بهبود محیط کار با سیاست گذاری مناسب مرتبط گردیده است. قبلاً اهمیت سازمان بین المللی کار، و سازمان خواربار جهانی را در رابطه با این امر ذکر کرده ایم. امیدوارم که خود سازمان ملل دولتها را بیشتر تشویق به درک بهتر تعاونیها نماید، سازمان ملل قبلاً موافقت کرده است، که بخاطر جشن صد ساله شدن اتحادیه بین المللی تعاون و برای درخت و تعمیم در سراسر دنیا جشن روز بین المللی تعاون در سال ۱۹۹۵ اعلان و استفاده شود.

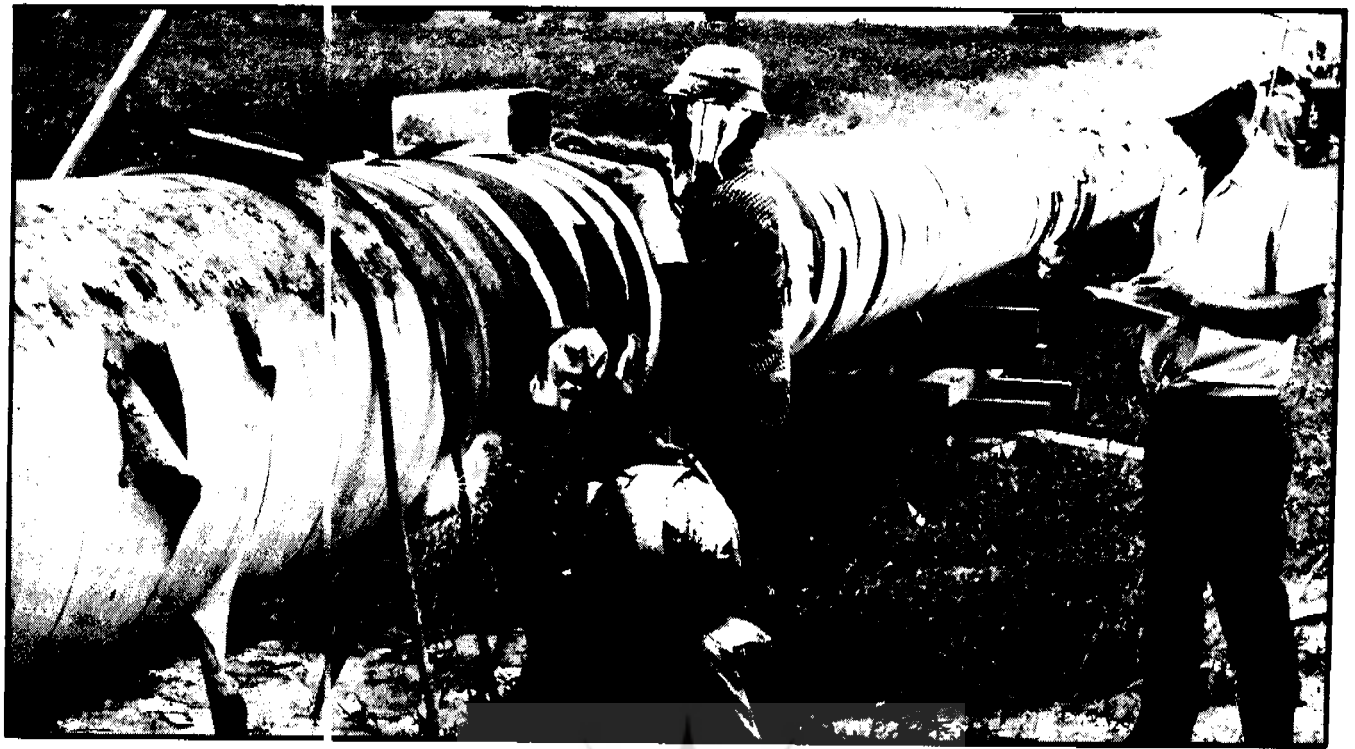
در جریان کار با سازمان ملل، بویژه همکاری ما با سایر اعضاء کمیته ارتقاء و پیشبرد تعاونیها^(۵) مفید بوده است. با وجود این، جایگزینی برای حمایت قوی خود دولتها نیست. امیدواریم که این اجلاس و سایر

فعالیتهای اتحادیه بین المللی تعاون و همکاران بین المللی آن، اطلاعات مورد نیاز را در اختیار وزراء جهت استفاده دولتهاشان بگذارد تا بنوبه خود سازمان ملل را در پشتیبانی از تعاونیها حمایت نمایند.

در سال ۱۳۷۴ شمسی (برابر ۱۹۹۵ میلادی) سازمان ملل دو اجلاس بین المللی مهم برای تعاونیها خواهد داشت: اجلاس جهانی سران برای توسعه اجتماعی^(۶) در کوپنهاگ، و چهارمین اجلاس جهانی زنان^(۷) در «پکن»^(۸) اتحادیه بین المللی تعاون و دفاتر منطقه ای آن برای این دو اجلاس در حال تهیه مطالب مورد نیاز میباشند.

در محیط رقابتی جدید، همکاری صمیمانه تر تعاونیها مهم است و این واقعیتی است برای تعاونیهای شمال و جنوب. اساساً رهیافت اصلی اتحادیه بین المللی تعاون، تدارک شبکه ای میباشد که از طریق آن اعضاء و شرکاء بتوانند برای رسیدن به اهداف مشترک خود با هم کار کنند. ساختار جدید منطقه ای و بخشی بر پایه عدم تمرکز بوده و معاضدت در میان واحدهای همفکر موثرتر میباشد، رهیافت منطقه ای جدید، برای تقویت دفاتر منطقه ای اتحادیه بین المللی تعاون^(۹) بعنوان بازوان کاری اتحادیه در مناطق، و بمنظور تشکیل مجامع منطقه ای جدید جهت توانا ساختن اعضاء در نفوذ بیشتر روی سیاست گذاری مربوط به آنها، طراحی شده است. بدون از دست دادن نقش یک سازمان جهانی، این ساختار باید منجر به کارآیی های جدید بر حسب منابع و فعالیتها گردد.

از نظر بخش تعاون، اتحادیه بین المللی تعاون امور ۱۴ واحد تخصصی مصرف، کشاورزی - بانکداری - آموزش و تربیت - تحقیق - ارتباطات - زنان و غیره - تحت پوشش خود را تشویق و حمایت مینماید. این سازمانهای تخصصی مانند سیستم سازمان ملل فعالیت مینمایند، یعنی ضرورتاً مستقل و با بودجه خود، که بر پایه کمکهای مالی اعضاء بوده و

الزاماً جزء واحد مرکزی نمیشاند، کار میکنند (حتی در سیستم سازمان ملل، همانطوریکه میدانید، چند کشور از اعضاء فعال سازمانهای تخصصی، جزء خود سازمان ملل نیستند، شاید سویس بارزترین آنها باشد).

گرچه این چهارده واحد ضرورتاً مستقل از اتحادیه بین‌المللی تعاون هستند، اکثر آنها متوجه شده‌اند که به نفع آنهاست تا بطور نزدیک همکاری نمایند. اتحادیه بین‌المللی تعاون در برقراری روابط خیلی خوب با منطقه آسیا-اقیانوسیه و در حقیقت با بکارگیری ساختارهایشان در شناخت اولویتهای طرحها و اجرای پروژه‌ها موفق بوده است. هر سازمانی ویژگیهای خود را دارد، اما بطور کلی میتوانیم بگوئیم که تقویت این ارتباط روش مهمی است که از آن طریق تعاونها میتوانند در سراسر مرزهای ملی خود با هم کار کنند.

وظیفه دیگر اتحادیه بین‌المللی تعاون، توسعه نیروی انسانی^(۱۰) است. بی‌شک توسعه نیروی انسانی، که در مفهوم گسترده‌اش شامل آموزش و تربیت، همچنین مدیریت خط مشی پرسنل و سیاستگذاری جنسیت میباشد، تعیین کننده موفقیت یا شکست تعاونها در جو جدید خواهد بود.

به این دلیل اتحادیه بین‌المللی تعاون، خط مشیهای جهانی مرتبط با جنسیت و توسعه نیروی انسانی را گسترش و نسبت به توسعه طرحهای منطقه‌ای در تمام دفاتر منطقه‌ای^(۱۱) اولویت قائل شده است.

علاقة شرکاء ما از نظر همکاری خیلی دلگرم کننده بوده است. اینکو تک^(۱۲) از نظر هدایت سیاست‌گذاری، سازمان بین‌المللی کار^(۱۳) از نظر پروژه شبکه تعاونی، سازمان خواروبار جهانی از نظر پروژه‌های شراکت عمومی، یا شرکاء تعاونی مادر سوئد، ژاپن، کانادا از

نظر حمایت طرح و دفتر منطقه‌ای آسیا - اقیانوسیه اتحادیه بین‌المللی تعاون دامنه فعالیتهای مشترک را، گونه‌های توسعه داده است که میتواند نقش مهمی در این زمینه حیاتی ایفاء نماید. بطور طبیعی همه تشخیص میدهیم که در این منطقه مانند سایر مناطق کار خیلی بیشتری باید انجام شود.

نقش جهانی دیگر اتحادیه بین‌المللی تعاون دستیابی به حمایت مالی بیشتر برای توسعه تعاونی میباشد. ز آنجاکه به رهیافت تعاونی در جهت توسعه ایمان داریم، بی‌درنگ به بانک جهانی، بانکهای منطقه‌ای توسعه^(۱۴) و نمایندگیهای دو وجهه میگوئیم که ضمن حمایت توسعه اگر برای ارتقاء تعاونها و ساختارهای آنها بیشتر تخصیص میدادند موفقیت زیادتری کسب میکردند از طرف دیگر می‌توانیم بگوئیم در گذشته وقتیکه این نمایندگیها از تعاونها حمایت کردند نتیجه‌اش منفی بود زیرا موجب استمرار اتکاء تعینها به طرحهای دولتی شده بود.

در این کشمکش مهمترین متحدین اتحادیه بین‌المللی تعاون، نهضت‌های تعاونی کشورهای توسعه یافته هستند که تعهد خود را نسبت به توسعه تعاونی ادا نموده و بطور زاینده به منابع دولتی برای توسعه تعاونی در جنوب، و بالاتر از همه، برای استفاده این منابع در طرحهای مستقیم نهضت به نهضت، دسترسی پیدا کرده‌اند.

گرچه در مواردی تقاضا برای طرحهای دولت به دولت وجود دارد، مطمئن هستیم موثرترین شکل حمایت بیرونی برای تعاونها بطور مستقیم خود ساختارهای تعاونی را از نمایندگیهای تعاونی میباشد که ارزشهای توسعه تعاونی را بطور صحیح درک میکنند. این تعاونها و اتحادیه بین‌المللی تعاون هستند که برای نشان دادن توان و قدرت خود باید ساختارها و استعدادهای لازم را در جای مناسب قرار داده تا مطمئن

شوند این حمایت و کمک به نوبی مورد استفاده قرار میگیرد. قابل توجه است که در این منطقه بانک توسعه آسیائی،^(۱۵) لااقل تا آنجا که من میدانم، تقریباً در صحنه توسعه تعاونی نبوده است. در این منطقه اتحادیه بین المللی تعاون با همکاری اعضای ملی خود، و دولتها با اعمال نفوذ بر سیاست گذاری بانک، باید ایفای نقش نمایند. شاید در آینده این زمینه دیگری از همکاری بین دولتها و تعاونیهای این منطقه باشد.

باید اضافه کرد طبق سازار جدید اتحادیه بین المللی تعاون، تلاش میشود آن چهار منطقه، زیاده از حد درونگرا نبوده بلکه از جهان بینی برخوردار باشند. بعنوان مثال، منطقه اروپائی اتحادیه بین المللی تعاون، طرحی حاوی ده فعالیت تدوین نموده که یک فعالیت آن جلب حمایت بیشتر کمیسیون اروپائی توسعه تعاونی^(۱۶) در جنوب میباشد. اولین گام، کمک در جهت درک بیشتر تعاونیها است. برای این منظور از شبکه قوی نمایندگهای توسعه تعاونی که در اکثر کشورهای اروپای غربی، چه در داخل و چه در خارج از اتحادیه اروپائی،^(۱۷) وجود دارند، استفاده میکنیم.

بمنظور تعریف هدف تلاهای خود، اتحادیه بین المللی تعاون بیشتر اصطلاح توسعه پایدار نیروی انسانی^(۱۸) را بکار میبرد. این اصطلاح بطور فزاینده مورد قبول دستاهاهی توسعه سراسر دنیاست، یعنی رشد اقتصادی گرچه ضروری است، ولی به تنهایی برای توسعه یک شرط کافی نیست. باید ضمن رعایت عدالت، شناخت نیازهای اساسی مردم، بخصوص کسانی که احتیاجاً مورد هجوم شدید نیروهای بازار قرار میگیرند وجود داشته و روند توسعه به عوامل زیست محیطی یعنی تضمین پایداری نسلهای آیند نیز توجه نماید.

بدیهی است که تعاونیها برای این وظیفه کاملاً مناسب هستند و همیشه ضمن برآوردن نیاز اعماء پیگیر توسعه نیروی انسانی بوده اند. دفتر منطقه ای اتحادیه بین المللی تعاون در اجلاس ۱۳۷۱ توکیو گزارشی مبنی بر دامنه فعالیت تعاونی در مسائل زیست محیطی آسیا - اقیانوسیه ارائه داد. تعاونیهای صرف و کشاورزی ژاپن تعاونیهای کود در هندوستان، تعاونیهای بازافت مواد در چین و تعاونیهای زیاد دیگر واقعاً جالب هستند.

سال دیگر در اجلاس صومالیه سالگرد اتحادیه بین المللی تعاون، تلاشها برای تشویق اعضاء در این مسیر و تعمیم موفقیتهای آنها در منچستر ادامه خواهد یافت. علاوه بر منشور و اصول تعاونی، توسعه پایدار نیروی انسانی دومین موضوع مورد بحث اجلاس خواهد بود.

اجلاس منچستر برابر آن دارد که نکته نهائی را ذکر نمایم. گرچه چنین اجلاسهای موجب گردد مائی نمایندگان تعاونی و دولت در سطح منطقه ای گردید، فرصتی برای چنین کاری در سطح جهانی اتفاق نیفتاده است. بنابراین امکان دارد که در آستانه اجلاس ۱۹۹۵ اتحادیه بین المللی تعاون، اجلاس متشکل از نمایندگان تعاون دولت در دانشکده تعاونی انگلستان سازماندهی شود. چنین گردهمایی موجب

پیگیری فعالیت سازمان بین المللی کار، که سمینار دیگری در سال دیگر راجع به قانون تعاون برگزار خواهد کرد، شده و فرصتی برای بحث اصول تجدید نظر شده تعاون ایجاد خواهد گردید.

میتوانم به شما اطمینان دهم که در این منطقه مثل سایر مناطق، اتحادیه بین المللی تعاون با اشتیاق منتظر همکاری مستمر خود با شما درباره هدف مشترک " توسعه پایدار نیروی انسانی " میباشد.

1- Bruce thordarson, director - general, ica, 15, route des morillions, 1218, grand saconnex, geneva, switzerland.

2- ICA: International Cooperative Alliance.

3- FAO: food and Agriculture Organization

سازمان خواروبار جهانی

4- ICA - ROAP: International Cooperative Alliance Regional Organization of Asia Pacific.

سازمان منطقه ای آسیا - اقیانوسیه اتحادیه بین المللی تعاون.

5- COPAC: The Committee for the promotion and Advancement of Co - Operatives.

کمیته ارتقاء و پیشبرد تعاونیها.

6- WSSD: A World Summit for Social Development.

اجلاس جهانی سران برای توسعه اجتماعی

7- FWCW: The Foruth world Conference on women.

چهارمین اجلاس جهانی زنان

8- Beijing پکن

9- ICARO : International Cooperative Alliance Regional offices.

دفاتر منطقه ای اتحادیه بین المللی تعاون.

10- HRD: Human Resource Development

توسعه نیروی انسانی

11- RO: Regional Offices

دفاتر منطقه ای

12- INCOTEC: International Cooperative Training & Education.

کمیته بین المللی آموزش و تربیت تعاون.

13- ILO: International Labour Organization

سازمان بین المللی کار.

14- Development Banks. Regional

بانکهای منطقه ای توسعه.

15- ADB: Asian Development Bank

بانک توسعه آسیائی

16- ECCD: European Commission for cooperative Development.

کمیسیون اروپائی توسعه تعاونی

17- EU: European union

اتحادیه اروپائی

18- SHD: Sustainable Human Development.

توسعه پایدار نیروی انسانی.